

Recerca duta a terme per:

Finançada per:

Universitat de Girona
Liberi
Grup de Recerca en Infància,
Joventut i Comunitat

Fundació "la Caixa"

Som Aquí!

Detecció de la violència masclista des
de la perspectiva dels infants i
adolescents

Carme Montserrat, Pere Soler, Anna
Planas, Edgar Iglesias, Marta Garcia

Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació

Amb la col·laboració de:

Generalitat de Catalunya
Departament de Drets Socials
**Secretaria d'Infància, Adolescència
i Joventut**

GUIA PEL PROFESSOR/A

Estimat/da professor/a,

En primer lloc, **moltes gràcies per la teva col·laboració** en la recerca “Som Aquí!” (“WeAreHere!”)

Aquest power point està pensat per dotar-te de recursos per treballar el tema de la violència masclista a l'aula **DESPRÉS de l'administració del qüestionari**, si així ho desitges.

Hi trobaràs:

1. Una **selecció d'activitats** a punt per presentar als/les alumnes, acompanyades de les instruccions, orientacions i recursos necessaris pel seu desenvolupament (diapositives 4-13)
2. Una taula d'Excel amb un **repositori de recursos** per si desitges ampliar informació i tenir a l'abast més recursos per treballar aquesta temàtica a l'aula.

Esperem que et sigui útil i d'interès per la teva tasca educativa!

Liberi. Grup de recerca en infància, joventut i comunitat

Universitat de Girona

LA VIOLÈNCIA MASCLISTA

- És la **violència que s'exerceix contra les dones.**
- **Els fills i filles** d'aquestes dones en pateixen les conseqüències, que solen ser molt doloroses.

1.081 dones
mortes
(Espanya, 2003-
2021)

304 infants
van esdevenir
orfes
(Espanya 2003-
2021).

37 infants van
morir
(Espanya 2013-
2020)

SELECCIÓ D'ACTIVITATS

Activitat 1

Diferència entre conflicte i violència

Activitat 1 (guia pel professor/a)

Diferència entre conflicte i violència. Durada: 15 min.

1. Dinàmica: role playing

1. Dos voluntaris/voluntàries representen una parella immersa en un conflicte (es discuteixen per les tasques de la llar: calia escombrar i fregar la casa i cap dels dos ho ha fet).
2. S'atura l'escena. En grups de 3 o 4, els/les alumnes pensen què pot estar sentint el nen que assisteix a la discussió. Per torns, escriuen les propostes a la pissarra (ex: atemorit, disgustat, trist, inquiet, sol, angoixat, insegur, culpable,...)
3. S'escullen dos voluntaris més. Un serà el “pacificador/a” i l'altre el/la “busca-raons”. Comença intervenint el/la “busca-raons” (substituint a l'home o la dona, qui es decideixi) que fa augmentar el conflicte i acaba insultant a l'altre (el professor/a pot ajudar-lo).
4. S'atura l'escena. En grups de 3 o 4, els/les alumnes reflexionen sobre què pot estar pensant el nen que sent la discussió (ex: no m'agrada que es parlin així, què puc fer per ajudar?, i si és culpa meva?). S'escriuen les propostes a la pissarra.
5. Actua el “pacificador/a” (substituint a l'home o la dona, qui es decideixi): respira tres vegades profundament, parla tranquil·lament i proposa una solució pel conflicte (el professor/a pot ajudar-lo).
6. S'atura l'escena. En grups de 3 o 4, els alumnes reflexionen sobre què pot estar pensant el nen que sent la discussió (ex: sort que ho han sabut arreglar, és normal que els adults es discuteixin de tant en tant, això no vol dir que no s'estimin,...). S'escriuen les propostes a la pissarra.

2. **Reflexió:** conjuntament, es descriu l'espiral de tensió i distensió en el conflicte i els efectes que aquest té en els nens/es. Els “actors” expressen com s'han sentit en cada moment.

3. **Conclusió:** discutir, no estar d'acord, enfadar-nos... És normal, els conflictes s'han de saber gestionar de manera tranquil·la i no violenta. Quan perdem el control i ens deixem dominar per les emocions negatives, llavors donem pas a la violència i podem causar un dany o dolor a altres persones.

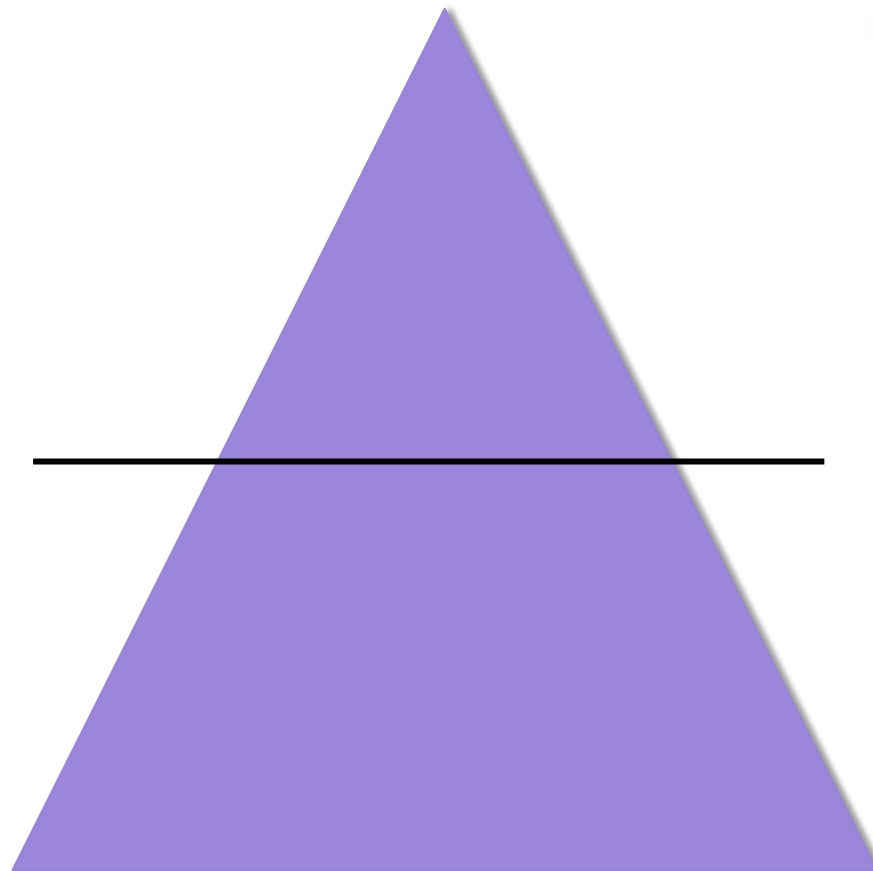

Activitat 2

La piràmide de la violència

Violència no tolerada
socialment

Violència tolerada
socialment

Activitat 2 (guia pel professor/a)

La piràmide de la violència. Durada: 10 min.

1. Dinàmica:

1. Individualment o per parelles, es fa una pluja d'idees de paraules relacionades amb la violència masclista.
  2. El mestre/professor explica la piràmide de la violència i la diferència entre violència tolerada (no penada) i no tolerada (penada).
  3. Amb el grup-classe, es situen les paraules de la pluja d'idees a la piràmide (exemples de violència tolerada: insults, menyspreus, bromes sexistes, limitar, controlar, espiar; exemples de violència no tolerada: assassinat, violació, violència física).
2. Reflexió: es debat amb el grup-classe entorn de les següents preguntes: a) què veieu en aquest dibuix? b) Què en penseu?
  3. Conclusió: tot és violència, la que es tolera i la que no, malgrat siguin d'intensitats diferents.

Activitat 3

Conseqüències de la violència
masclista pels infants i
adolescents.

Vídeo testimonial (versió
curta):

[https://
www.savethechildren.es/
actualidad/testimonios-de-
los-hijos-e-hijas-de-la-
violencia-de-genero](https://www.savethechildren.es/actualidad/testimonios-de-los-hijos-e-hijas-de-la-violencia-de-genero)

Activitat 3 (guia pel professor/a)

Conseqüències de la violència masclista pels infants i adolescents.

Durada: 15 min.

1. Dinàmica:

1. Visionat del **vídeo curt** (6 min).
2. Respondre a les següents preguntes, amb el grup-classe:
  1. De quins dos sentiments parla la noia? (*soledat, por*)
  2. Per què la mare diu que la seva filla sí que s'adonava del que passava a casa, tot i que ella pensava que no? (*la filla reproduïa conductes agressives vers la mare, similars a les de l'agressor*).
  3. Quina situació denuncia el vídeo? (*(1) falten recursos per tractar els nens/es que pateixen situacions de violència masclista a casa, (2) menys del 4% reben tractament especialitzat, (3) no es recullen dades sistemàticament d'aquesta problemàtica, (4) els nens/es no es consideren víctimes directes d'aquesta violència*)

2. **Reflexió:** debatre amb el grup-classe entorn de la següent pregunta: és important tenir en compte els fills/es de les mares que pateixen violència masclista? Per què?

3. **Conclusió:** els infants i adolescents són víctimes directes o indirectes de la violència masclista a casa. Tarden molt de temps a poder-ho identificar i parlar-ne i pateixen els seus efectes negatius durant molt de temps. No hi ha gaires ajudes dirigides directament a ells/es.

Activitat 4

Idees per ajudar des de l'institut

Activitat 4 (guia pel professor/a)

Idees per ajudar des de l'escola/institut. Durada: 10 min.

1. Dinàmica:
  1. Exposar el cas: “un dia a l’hora del pati una amiga teva et diu que està espantada. El seu pare va dir a la seva mare que la mataria mentre l’amenaçava amb un ganivet. Et diu que no sap què fer ni amb qui parlar”.
  2. Separar el grup en 4 petits grups. Cada grup pensa com pot ajudar a aquesta nena/noia.
  3. Es comparteixen i es comenten les diferents alternatives amb el grup-classe.
2. Reflexió: amb el grup-classe, debateu entorn a les següents preguntes: a) creieu que ha fet bé d’explicar-ho? b) Quina penseu que ha de ser la vostra actitud quan us ho explica? c) és possible ajudar a aquesta nena/noia des de l’escola/institut?
3. Conclusió: des de l’escola o institut, els adults i els companys/es podem ajudar als infants i adolescents que són víctimes de la violència masclista a casa. És important escoltar-los, acompanyar-los i poder-los orientar cap a les persones i els recursos adients.

